

IV.

ODŮVODNĚNÍ

OBEČNÁ ČÁST

Závěrečná zpráva z hodnocení dopadů regulace (RIA)

1. Důvod předložení a cíle

1.1 Název

Návrh nařízení vlády o podmínkách provádění opatření zalesňování zemědělské půdy a o změně dalších souvisejících nařízení vlády

1.2 Definice problémů

Toto nařízení vlády je předkládáno v návaznosti na zahájení nového programového období 2014-2020, které je v České republice realizováno prostřednictvím Programu rozvoje venkova České republiky na období 2014-2020 (dále jen „PRV 2014-2020“), který byl schválen vládou České republiky usnesením č. 532 ze dne 9. července 2014. Tento program dále podléhá schvalovacímu procesu Evropské komise a umožňuje čerpat finanční podporu z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova. Evropskou komisí byl tento dokument schválen dne 26. 5. 2015 pod číslem CCI 2014CZ06RDNP001. Vzhledem k termínu schválení klíčových předpisů Evropské unie na samém konci roku 2013 a návazných prováděcích předpisů až v průběhu roku 2014 se opatření v rámci PRV 2014-2020 zahájí až od roku 2015. Vláda České republiky rozhodla usnesením č. 219 ze dne 2. dubna 2014 o příspěvku České republiky ve výši 25 % způsobilých veřejných výdajů. Alokace finančních prostředků na opatření zalesnění zemědělské půdy v letech 2014-2020 je v PRV 2014-2020 stanovena ve výši 10,38 mil. EUR celkových způsobilých veřejných výdajů.

Návrh nařízení vlády upravuje podmínky pro poskytování dotací v rámci opatření podle článku 22 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1305/2013.

Hlavním cílem navrhovaného nařízení vlády je stanovit bližší podmínky poskytování dotací pro opatření zalesňování zemědělské půdy tak, aby Česká republika splnila podmínky stanovené níže uvedenými obecně závaznými a přímo použitelnými předpisy Evropské unie a mohla tyto dotace poskytovat. Opatření zalesňování zemědělské půdy je zaměřeno na udržitelné využívání lesní půdy prostřednictvím prvního zalesnění zemědělské půdy.

Opatření lze realizovat na vymezené zemědělské půdě vhodné pro zalesnění podle BPEJ a na základě typologie zalesňovaných půd v souladu s národními právními předpisy, která byla konzultována také s Ministerstvem životního prostředí. Zalesnění bude podle projektu zalesnění stanovištně prováděno vhodnými druhy dřevin.

Na základě nařízení vlády bude možné v rámci opatření zalesňování zemědělské půdy poskytovat tři druhy dotací, a to:

- dotace na založení lesního porostu,
- dotace na péči o lesní porost nebo
- dotace za ukončení zemědělské výroby na zalesněném pozemku.

Dotace bude částečně kompenzovat náklady na zalesnění a péči o lesní porost a příjmy ušlé v důsledku ukončení zemědělské výroby na zalesněném pozemku.

Navrhované nařízení vlády, které je připravováno ve spolupráci se Státním zemědělským intervenčním fondem, věcně navazuje na nařízení vlády č. 239/2007 Sb.,

podle kterého již nelze podávat žádosti o dotace na zalesnění, neboť programové období Programu rozvoje venkova České republiky pro období 2007 až 2013 skončilo dnem 31. 12. 2013. Podle nařízení vlády č. 239/2007 Sb. lze nadále podávat pouze žádosti o dotaci na péči o lesní porost a dotaci za ukončení zemědělské výroby na zalesněném pozemku, a to vzhledem k pětiletým, resp. patnáctiletým závazkům.

Kontrola navrhovaných jednotlivých operací bude prováděna příslušnými orgány veřejné správy.

Návrh nařízení vlády je předkládán do legislativního procesu na základě Plánu legislativních prací vlády na rok 2015.

1.3 Popis existujícího právního stavu v dané oblasti

Platnou právní úpravu tvoří přímo použitelné předpisy Evropské unie pro poskytování podpor podle PRV 2014-2020 a národní právní předpisy umožňující provádění opatření PRV 2014-2020:

- nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1305/2013 ze dne 17. prosince 2013 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1698/2005, v platném znění,
- nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013 ze dne 17. prosince 2013 o financování, řízení a sledování společné zemědělské politiky a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 352/78, (ES) č. 165/94, (ES) č. 2799/98, (ES) č. 814/2000, (ES) č. 1290/2005 a (ES) č. 485/2008, v platném znění,
- nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 640/2014 ze dne 11. března 2014, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013, pokud jde o integrovaný administrativní a kontrolní systém a o podmínky pro zamítnutí nebo odnětí plateb a správní sankce uplatňované na přímé platby, podporu na rozvoj venkova a podmíněnost,
- nařízení Komise (EU) č. 702/2014 ze dne 25. června 2014, kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie prohlašují určité kategorie podpory v odvětvích zemědělství a lesnictví a ve venkovských oblastech za slučitelné s vnitřním trhem, Úřední věstník Evropské unie L 193/1,
- nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 807/2014 ze dne 11. března 2014, kterým se doplňují některá ustanovení nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1305/2013 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) a kterým se zavádějí přechodná ustanovení,
- prováděcí nařízení Komise (EU) č. 808/2014 ze dne 17. července 2014, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1305/2013 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV),
- prováděcí nařízení Komise (EU) č. 809/2014 ze dne 17. července 2014, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013, pokud jde o integrovaný administrativní a kontrolní systém, opatření pro rozvoj venkova a podmíněnost,
- zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 256/2000 Sb., o Státním zemědělském intervenčním fondu a o změně některých dalších zákonů (zákon o Státním zemědělském intervenčním fondu), ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Výše uvedené předpisy Evropské unie a České republiky stanovují základní pravidla pro provádění opatření zalesňování a zakládání lesů, proces administrace a stanovení sankcí za porušení závazných podmínek pro poskytnutí dotace.

1.4 Identifikace dotčených subjektů

Žadatelem o dotaci může být fyzická nebo právnická osoba, která:

- zalesní zemědělskou půdu,
- zaváže se plnit podmínky podmíněnosti a
- plní podmínky pro poskytnutí dotace.

V případě půdy ve vlastnictví nebo spoluvlastnictví České republiky nebo územního samosprávného celku, lze dotaci poskytnout pouze na založení lesního porostu. O dotaci v rámci opatření zalesňování zemědělské půdy nemůže žádat příspěvková organizace nebo organizační složka státu.

Příslušným orgánem, který žadatelům poskytuje dotace spolufinancované z prostředků Evropské unie je Státní zemědělský intervenční fond (dále jen „Fond“) podle zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o zemědělství“) a zákona č. 256/2000 Sb., o Státním zemědělském intervenčním fondu a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o fondu“).

1.5 Popis cílového stavu

Cílem předkládaného návrhu nařízení vlády je umožnit od roku 2015 podávat žádosti o poskytnutí dotace v rámci opatření zalesňování zemědělské půdy, a tím implementovat jedno z opatření PRV 2014-2020.

1.6 Zhodnocení rizika

Bez národního právního předpisu implementujícího příslušné opatření PRV 2014-2020 by počínaje rokem 2015 nebylo možné poskytovat dotace na opatření zalesňování zemědělské půdy a nebylo by tak umožněno čerpání finančních prostředků z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova prostřednictvím tohoto opatření.

2. Návrhy variant řešení

2.1 Varianty regulatorně-technického řešení

Při zvažování různých variant identifikovaného problému, které by mohly z obecného (regulatorně-technického) hlediska vést ke stanovenému cíli, bylo zvažováno pouze předkládané řešení v podobě nového legislativního materiálu. Důvodem je skutečnost, že identifikovaný problém je možné řešit pouze legislativní formou, konkrétně nařízením vlády. Z pohledu žadatele i poskytovatele jsou práva a povinnosti lépe obhajitelné a vymahatelné.

Konkrétní věcné dopady nulové varianty jsou pro úplnost uvedeny v následujícím přehledu variant věcného řešení, přestože tuto variantu nelze z výše uvedených důvodů akceptovat.

2.2 Varianty věcného řešení

Varianta 1 („nulová“)

Nulovou variantou se rozumí nepředložení návrhu nařízení vlády. Toto řešení by mělo za následek, že od roku 2015 by nebylo umožněno podávat žádosti o poskytnutí dotace v rámci opatření zalesňování zemědělské půdy a zároveň by tak žadatelům nemohly být poskytovány dotace v rámci tohoto opatření. Zároveň by takto nebylo implementováno jedno z opatření PRV 2014-2020 a nemohly by tak být vyčerpány finanční prostředky ze zdrojů Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova alokované na toto opatření.

Potřeba implementace opatření byla identifikována při vymezení priorit financování v rámci Dohody o partnerství. Tato Dohoda byla ze strany Evropské komise schválena dne 26. srpna 2014 a Česká republika se v ní zavázala naplňovat tematický cíl 5 rovněž prostřednictvím zavedení tohoto opatření, které je financováno prostřednictvím Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova.

Výše uvedené předpisy Evropské unie přinášejí pro nové období Společné zemědělské politiky (dále jen „SZP“) úpravu požadavků ve vztahu k předmětnému opatření, na kterou předkládaný návrh nařízení vlády reaguje, a bez jejíž akceptace by nebylo možné dotaci poskytnout.

S ohledem na výše uvedené není možné realizovat tzv. „nulovou variantu“.

Varianta 2 („příprava nařízení vlády“)

Tato varianta předpokládá zpracování návrhu nařízení vlády, kterým budou stanoveny bližší podmínky pro implementaci opatření zalesňování zemědělské půdy, které je součástí PRV 2014-2020. Nařízení vlády umožní poskytovat finanční prostředky alokované na toto opatření.

Tato varianta je jedinou možností pro řešení stávající situace.

3. Vyhodnocení a identifikace nákladů a přínosů, vyhodnocení nákladů a přínosů variant

3.1 Varianta 1

Nezohlednění aktuálních právních předpisů Evropské unie pro programové období 2014-2020 by vedlo k nemožnosti čerpání finančních prostředků z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova, a tudíž ke zvýšení rizika opouštění půdy v oblastech méně vhodných pro zemědělské obhospodařování a s tím spojenému riziku degradace území.

3.2 Varianta 2

Návrh nařízení vlády nepředpokládá hospodářské dopady na státní rozpočet ani na ostatní veřejné rozpočty, a to vzhledem k tomu, že finanční prostředky určené na spolufinancování tohoto opatření v rámci programového období 2014-2020 jsou alokované v rámci PRV 2014-2020, který byl schválen vládou České republiky dne 9. července 2014 a rozhodnutím Evropské komise dne 26. 5. 2015 pod číslem CCI2014CZ06RDNP001. Žádné další zvýšení finančních nároků na státní rozpočet se nepředpokládá.

Podle odhadů se nicméně předpokládají administrativní náklady na státní rozpočet ve výši cca 159 mil. Kč. Tyto finanční prostředky budou zaměřeny zejména na nastavení kontrolního systému pro novou SZP, která zahrnuje i PRV 2014-2020.

Varianta 2 v rámci reformované SZP zajistí promítnutí změn vyplývajících z předpisů Evropské unie pro nové programové období a umožní čerpání finančních prostředků z Evropské unie a již alokovaných finančních prostředků ze státního rozpočtu podle předchozího odstavce.

4. Návrh řešení

4.1 Stanovení pořadí variant a výběr nejvhodnějšího řešení

Variantou doporučenou k dalšímu řešení je varianta 2, tedy předložení návrhu nařízení vlády o podmínkách provádění opatření zalesňování zemědělské půdy.

Důvodem je skutečnost, že pouze tato varianta může v plné míře zohlednit předpisy Evropské unie na programové období 2014-2020, odrážející cíle a požadavky reformované SZP. Jedná se o optimální řešení stávající situace s minimálním dopadem na hospodařící subjekty.

Varianta 1 má za následek nemožnost čerpání finančních prostředků z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova, a proto se nedoporučuje.

5. Implementace doporučené varianty a vynucování

Orgánem odpovědným za administraci opatření v rámci PRV 2014-2020 je Fond (v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013 jako akreditovaná platební agentura). Tento orgán je odpovědný za přijímání žádostí, jejich posuzování, rozhodování o nich ve správním řízení, jakož i za výkon kontrolní a případné sankční činnosti.

Fond je plně vybavený pro provádění kontrolních a sankčních činností, s nimiž má rozsáhlé zkušenosti z několikaleté administrace podpor v rámci přímých plateb a plateb v rámci Programu rozvoje venkova.

Odvolacím orgánem je Ministerstvo zemědělství.

6. Přezkum účinnosti regulace

Problematika stanovení podmínek pro poskytování dotací v rámci Programu rozvoje venkova souvisí s přímo použitelnými předpisy Evropské unie a Programovým dokumentem Programu rozvoje venkova. Lze proto očekávat, že k přezkumu účinnosti dojde především v návaznosti na případné změny předpisů Evropské unie či PRV 2014-2020 a dále na základě auditních nálezů, doporučení Monitorovacího výboru (podle článku 49 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006), zkušeností s implementací nebo v důsledku změn národních právních předpisů, které mají vztah k příslušnému nařízení vlády. Účinnost a přiměřenost jednotlivých ustanovení nařízení vlády lze také posoudit na základě výsledků kontrol prováděných Fondem, případně Fondem delegované kompetentní dozorové organizace.

7. Konzultace a zdroje dat

Návrh nařízení vlády byl v průběhu přípravy průběžně konzultován s dotčenými odbornými útvary Ministerstva zemědělství, se zástupci Fondu a s představiteli odborné zemědělské veřejnosti. Uvedení s návrhem souhlasí.

Návrh nařízení vlády byl v rámci meziresortního připomínkového řízení v souladu s článkem 13 Legislativních pravidel vlády projednán s povinnými připomínkovými místy a byl rovněž zaslán na nepovinná připomínková místa v souladu s Manuálem a Metodikou pro zapojování veřejnosti do přípravy vládních dokumentů, schválenou usnesením vlády České republiky č. 1146/2009, a s Metodikou hodnocení obecných zásad pro hodnocení dopadů regulace (RIA), přijatou usnesením vlády České republiky č. 922/2011, ve znění usnesení vlády České republiky č. 26/2014.

8. Kontakt na zpracovatele RIA

Jméno a příjmení: Ing. David Kuna
Funkce: ředitel odboru
Útvar: odbor environmentálních podpor PRV – 14130
Telefon: 221 812 595
E-mail: david.kuna@mze.cz

Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy se zákonem, k jehož provedení je navržena, včetně souladu se zákonným zmocněním k jejímu vydání

Návrh nařízení vlády je v souladu se zákonem o zemědělství, k jehož provedení se navrhuje.

Návrh nařízení vlády je v souladu se zákonným zmocněním uvedeným v § 2c odst. 5 zákona o zemědělství a rovněž je v souladu s § 1 odst. 3 zákona o fondu.

Zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie, obecnými právními zásadami práva Evropské unie, s legislativními záměry a s návrhy předpisů Evropské unie

Předložený návrh nařízení vlády je v souladu s ústavním pořádkem České republiky a mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána.

Návrh nařízení vlády je v souladu s právem Evropské unie, konkrétně s těmito předpisy Evropské unie:

- nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1305/2013 ze dne 17. prosince 2013 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1698/2005, v platném znění,
- nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013 ze dne 17. prosince 2013 o financování, řízení a sledování společné zemědělské politiky a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 352/78, (ES) č. 165/94, (ES) č. 2799/98, (ES) č. 814/2000, (ES) č. 1290/2005 a (ES) č. 485/2008, v platném znění,
- nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 640/2014 ze dne 11. března 2014, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013, pokud jde o integrovaný administrativní a kontrolní systém a o podmínky pro zamítnutí nebo odnětí plateb a správní sankce uplatňované na přímé platby, podporu na rozvoj venkova a podmíněnost,
- nařízení Komise (EU) č. 702/2014 ze dne 25. června 2014, kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie prohlašují určité kategorie podpory

v odvětvích zemědělství a lesnictví a ve venkovských oblastech za slučitelné s vnitřním trhem,

- nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 807/2014 ze dne 11. března 2014, kterým se doplňují některá ustanovení nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1305/2013 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) a kterým se zavádějí přechodná ustanovení,
- prováděcí nařízení Komise (EU) č. 808/2014 ze dne 17. července 2014, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1305/2013 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV),
- prováděcí nařízení Komise (EU) č. 809/2014 ze dne 17. července 2014, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013, pokud jde o integrovaný administrativní a kontrolní systém, opatření pro rozvoj venkova a podmíněnost.

Toto nařízení vlády je předkládáno v návaznosti na zahájení nového programového období 2014-2020, které je v České republice realizováno prostřednictvím Programu rozvoje venkova České republiky na období 2014-2020, který byl schválen vládou České republiky usnesením č. 532 ze dne 9. července 2014 a rozhodnutím Evropské komise dne 26. 5. 2015 pod číslem CCI 2014CZ06RDNP001.

Předkládaný návrh nařízení vlády není v rozporu s judikaturou soudních orgánů Evropské unie a je v souladu s obecnými zásadami práva Evropské unie (např. se zásadou právní jistoty, proporcionality a zákazu diskriminace).

Předpokládaný hospodářský a finanční dosah navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, dále sociální dopady, včetně dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, a dopady na životní prostředí

Celková alokace na opatření v rámci navrhovaného nařízení vlády vychází z finančního plánu uvedeného v PRV 2014-2020, který byl schválen vládou České republiky a rozhodnutím Evropské komise dne 26.5. 2015 pod číslem CCI 2014CZ06RDNP001.

Alokace finančních prostředků na opatření zalesnění zemědělské půdy v letech 2014-2020 je v PRV 2014-2020 stanovena ve výši 10,38 mil. EUR celkových způsobilých veřejných výdajů.

Prostředky k financování opatření v rámci navrhovaného nařízení vlády jsou uvedeny v připravovaném návrhu rozpisu ukazatelů v rozpočtu kapitoly Ministerstva zemědělství na rok 2015. V rámci střednědobého výhledu 2016-2017 budou tyto finanční potřeby zohledněny.

S ohledem na legislativně technický charakter nařízení vlády nejsou předpokládány zvýšené hospodářské a finanční dopady na státní rozpočet nebo na ostatní veřejné rozpočty. Nicméně podle odhadů se předpokládají administrativní náklady na státní rozpočet ve výši cca 159 mil. Kč, jež budou zaměřeny zejména na nastavení kontrolního systému pro novou SZP, jejíž je PRV 2014-2020 součástí. Tyto prostředky jsou zajištěny v rámci výdajových limitů kapitoly Ministerstva zemědělství na příslušný rok, příp. v rozpočtu Fondu na příslušný rok a nebudou dodatečně požadovány ze státního rozpočtu.

Pokud jde o dopady na podnikatelské prostředí v České republice, předpokládá se, že budou převážně neutrální.

Sociální dopady, včetně dopadů na specifické skupiny obyvatel, nejsou předpokládány.

Negativní dopady na životní prostředí nejsou předpokládány.

Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace

Návrh nařízení vlády neobsahuje žádné ustanovení, které by bylo v rozporu se zákazem diskriminace.

Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Návrh nařízení vlády je v souladu se zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Návrh nařízení vlády nezvyšuje množství zpracovávaných osobních údajů ani nemění způsob nakládání s nimi.

Zhodnocení korupčních rizik

Navrhovaná právní úprava neobsahuje ustanovení, která by byla předmětem korupčního rizika.

Předkládaný návrh nařízení vlády je svým rozsahem přiměřený množině vztahů, které má upravovat a nerozšiřuje kompetence orgánů veřejné správy ani administrátora dotace.

Navrhovaná právní úprava představuje efektivní implementaci zákonných regulací stanovených v zákoně o zemědělství a zákoně o fondu, jakož i regulací stanovených právem Evropské unie.

Příslušné orgány veřejné správy a administrátor dotace (Fond) jsou schopni plošně kontrolovat a vynucovat dodržování dané regulace.

Předkládaný návrh stanoví jednoznačně kompetence, působnost a odpovědnost mezi příslušnými orgány veřejné správy a Fondem jako administrátorem dotace.

Realizace opravných prostředků proti rozhodnutí Fondu je zajištěna postupem podle správního řádu.

ZVLÁŠTNÍ ČÁST

K ČÁSTI PRVNÍ:

K § 1:

Ustanovení § 1 vymezuje předmět právní úpravy tohoto nařízení, kterým je stanovení bližších podmínek v rámci opatření zalesňování zemědělské půdy a zakládání lesů v programovém období 2014-2020.

K § 2:

Vymezují se jednotlivé dotace v rámci zalesňování zemědělské půdy a jejich specifikace. Jedná se o tři druhy dotace (v souladu s čl. 22 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1305/2013), pro které jsou stanoveny samostatné podmínky, a to dotace na založení lesního porostu, dotace na péči o lesní porost (po dobu 5 kalendářních let) a dotace za ukončení zemědělské výroby (po dobu 10 kalendářních let).

Uvádí se zde, že území vhodné k založení lesního porostu je vedeno v evidenci využití půdy podle užívatelských vztahů podle zákona o zemědělství (dále jen „evidence využití půdy“). Podrobnosti týkající se evidence využití půdy stanoví nařízení vlády č. 307/2014 Sb., o stanovení podrobností evidence využití půdy podle užívatelských vztahů.

Toto území vhodné k zalesnění bylo vymezeno k roku 2014 na pozemcích se sklonitostí svahu vyšší než 10° nebo bylo stanoveno podle faktorů, které jsou z hlediska ochrany životního prostředí a ekonomických aspektů zásadní. Jedná se o faktory, které jsou vymezeny na podkladě bonitovaných půdně ekologických jednotek (dále jen „BPEJ“) a částečně na digitálním modelu terénu (dále jen „DMT“):

- a) Strže – hlavní půdní jednotka v BPEJ 77 a 78 - mělké - do 3 m a hluboké nad 3 m.
- b) Skeletovitost – středně až silně skeletovité půdy v ornici a podorničí – tj. více než 25 % obsahu skeletu.
Skeletovitost vyjadřuje komplexní hodnocení šterkovitosti a kamenitosti podle jejich obsahu v ornici a podorničí. Obsah skeletu se uvádí v objemových % v půdní hmotě. Šterkem se rozumí pevné částice hornin velikosti 4 – 30 mm, kameny jsou pevné částice velikosti 30 – 300 mm. Nad 300 mm se jedná o balvany.
- c) Hloubka půdy – mělké půdy.
Hloubka půdy charakterizuje mocnost půdního profilu, kterou ovlivňuje v určité hloubce buď pevná skála, či její rozpad nebo silná skeletovitost. Jako limitní se uvažuje hloubka menší než 300 mm, tedy podle systému BPEJ se jedná o mělké půdy.
- d) Zamokřené půdy – hlavní půdní jednotka v BPEJ 64 – 76.
Jedná se o hydromorfní půdy tj. půdy výrazně zamokřené.

Na jednotlivých půdních blocích vedených v evidenci využití půdy bude vyznačen příznak vhodnosti pro zalesnění, který vznikne proložením vrstvy vhodné k zalesnění do evidence využití půdy. Subjekt, který má zájem zalesnit zemědělský pozemek, si může ve veřejné evidenci využití půdy zjistit, zda půdní blok má tento příznak, který zakládá možnost poskytnutí dotace na jeho zalesnění. Stejný postup zjišťování je umožněn i pro jiné legislativní předpisy, podle kterých je podpora na půdní bloky uvedené v evidenci využití půdy poskytována (AEKO, LFA apod.). Pro žadatele o dotaci na zalesnění zemědělské půdy bude podrobný postup popsán v metodice k tomuto nařízení vlády.

V příloze č. 1 se stanoví jednotlivé druhy dřevin, na jejichž výsadbu lze poskytnout dotace.

Je specifikováno, že dotace za ukončení zemědělské výroby lze poskytnout pouze na půdu, která byla nepřetržitě vedena v evidenci využití půdy od 15. 5. do 31. 10. Dále jsou uvedeny zemědělské kultury, na které lze poskytnout dotaci na opatření zalesňování zemědělské půdy.

K § 3:

Stanoví se subjekty, které mohou žádat o dotace na zalesňování zemědělské půdy. Jedná se o všechny fyzické a právnické osoby, které vlastní nebo mají v nájmu, popřípadě pachtu zemědělský pozemek, který hodlají zalesnit. Výčet žadatelů plně respektuje kategorie žadatelů uvedené ve schváleném PRV 2014-2020.

Zalesňovaný pozemek se musí nacházet mimo území hlavního města Prahy, na vymezené zemědělské půdě vhodné pro zalesnění, která je součástí evidence využití půdy podle užívatelských vztahů. Praha není podle PRV 2014-2020 zahrnuta do venkovských oblastí, pro které jsou dotace určeny.

V souladu s čl. 22 odst. 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1305/2013 jsou z poskytnutí této dotace zcela vyloučeny příspěvkové organizace nebo organizační složky státu. Půda ve vlastnictví nebo spoluvlastnictví České republiky nebo územního samosprávného celku není způsobilá pro dotaci na péči o lesní porost a dotaci za ukončení zemědělské výroby. Definice žadatele respektuje Vodítka vydaná Evropskou komisí k provádění opatření zalesňování zemědělské půdy a zakládání lesů a odchylné vymezení doplňkových podmínek proti čl. 30 (4) nařízení Komise (ES) č. 1974/2006.

K § 4:

Stanovují se podmínky vstupu do opatření v souladu s ustanovením čl. 6 nařízení Komise (EU) č. 702/2014.

K § 5:

Stanovuje, za jakých podmínek může být žádost o poskytnutí dotace na založení lesního porostu podána a údaje, které má obsahovat. Žádost musí být doručena Fondu na jím vydaném formuláři, a to ve lhůtě, která je stanovena do 30. listopadu roku založení lesního porostu.

Odstavec 2 stanovuje povinné náležitosti žádosti o poskytnutí dotace. V rámci procesu převodu zemědělské půdy na pozemky určené pro plnění funkcí lesa, který vlastník, nájemce nebo pachtýř zalesňovaného pozemku musí dodržet i v případě, že nežádá o dotace z PRV, se k projektu zalesnění vyjadřují místně příslušné orgány státní správy - orgán ochrany zemědělského půdního fondu, stavební úřad, orgán státní správy lesů a také orgán ochrany přírody, které jsou seznámeny s místními podmínkami a potřebami spravovaných regionů. V rámci vydání závazného stanoviska k zalesnění pozemků by měly orgány ochrany přírody upozornit na potřebu vydání příslušných výjimek krajským úřadem nebo správou NP/AOPK. Vždy je však na odpovědnosti žadatele, aby zamýšleným zásahem neporušil ochranné podmínky zvláště chráněných území nebo zvláště chráněných druhů. V opačném případě se vystavuje riziku sankce ze strany orgánů ochrany přírody, popř. i vrácení dotace (nelegální zásah).

V případě zpracovatele vyjádření podle písmene g) se jedná o Ústav pro hospodářskou úpravu lesů Brandýs nad Labem.

K § 6:

Stanovuje, za jakých podmínek může být žádost o poskytnutí dotace na péči o lesní porost a dotace za ukončení zemědělské výroby podána a údaje, které má obsahovat. Žádost musí být doručena Fondu na jím vydaném formuláři ve lhůtě, která je na základě článku 13 odstavce 1 prováděcího nařízení Komise (EU) č. 809/2014 stanovena do 15. května příslušného kalendářního roku.

Odstavec 3 stanovuje snížení nebo neposkytnutí dotace při pozdním podání žádosti o poskytnutí dotace.

Odstavec 4 stanovuje podmínku podání jednotné žádosti s uvedením veškeré obhospodařované plochy.

K § 7:

Stanoví se sazby jednotlivých dotací v souladu s programovým dokumentem PRV. Metodika stanovení sazby vyplývá z článku 22 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1305/2013 a je součástí programového dokumentu, schváleného vládou České republiky a rozhodnutím Evropské komise dne 26. 5. 2015 pod číslem CCI 2014CZ06RDNP001. Sazby jsou stanoveny v EUR z důvodu pevné alokace finančních prostředků v EUR na celé období. Případné výkyvy kurzu koruny české by musely být vyrovnávány v rámci státního rozpočtu. Platba bude provedena v korunách českých, přičemž pro přepočet se použije směnný kurz ke stanovenému dni kalendářního roku (směnný kurz, který je uveřejněn v posledním Úředním věstníku Evropské unie ke dni 31. prosince předcházejícího kalendářního roku; není-li k tomuto datu směnný kurz stanoven, použije se nejbližší předcházející směnný kurz) z důvodu zajištění rovných podmínek pro všechny žadatele žádající o platbu na stejný kalendářní rok. Termín směnného kurzu uvedeného v návrhu nařízení vlády vychází z nálezu auditního šetření č. RD2/2011/013 provedeného Evropskou komisí.

K § 8:

Stanoví se podmínky, za kterých mohou být jednotlivé dotace poskytnuty. Pokud žadatel dodrží tyto podmínky, bude mít nárok na poskytnutí dotací v plné výši.

Je zde stanovena minimální výměra, na kterou je možno žádost podat, a povinnost zalesnit pozemek na vymezené zemědělské půdě vhodné pro zalesnění, která je součástí evidence využití půdy podle užívatelských vztahů.

Stanoví se doba 10 let, po kterou je žadatel povinen dodržet zalesněnou výměru a dodržovat pravidla podmíněnosti.

Pro poskytnutí dotace na zalesňování zemědělské půdy žadatel založí lesní porost na zemědělské půdě v souladu s projektem zalesnění.

Dále se stanoví povinnost žadatele pečovat o založený porost po dobu 5 let od roku následujícího po roce zalesnění. Současně musí zajistit, aby počet životaschopných jedinců jednotlivých druhů dřevin na 1 ha rovnoměrně rozmístěných po ploše neklesl ve stanoveném období pod uvedenou hranici počtu dřevin stanovenou tabulkou v příloze č. 1.

K § 9:

Stanovují se případy nedodržení podmínek jednotlivých dotací vedoucí k zamítnutí žádosti o poskytnutí dotace, snížení nebo neposkytnutí dotace v rámci jednotlivých dotací.

Odstavce 8 a 9 definují opakované porušení podmínek a postup stanovení procentního snížení v případě opakovaného porušení. Za opakované porušení se považuje druhé a každé další porušení dané podmínky pro poskytnutí dotace.

K § 10:

Stanovují se zde případy nedodržení podmínek vedoucí k vrácení jednotlivých dotací.

K § 11:

Základní pravidla při převodu podniku v průběhu plnění závazku opatření jsou stanoveny čl. 8 prováděcího nařízení Komise (EU) č. 809/2014, nicméně toto ustanovení zároveň opravňuje členský stát k definování některých podrobností, např. lhůty, ve kterých nabyvatel informuje Fond o převodu obchodního závodu.

K § 12:

Zohledňují se případy, kdy k porušení podmínek stanovených tímto nařízením dojde v důsledku zásahu vyšší moci nebo v důsledku mimořádných okolností.

V odstavci 2 je stanoveno, že způsobilost půdy pro poskytnutí dotace na péči o lesní porost nebo dotace za ukončení zemědělské výroby se posuzuje ke dni doručení žádosti o dotaci na založení lesního porostu.

K § 13:

Stanovuje se způsob zaokrouhlování pro účely výpočtů prováděných Fondem.

K § 14:

Stanoví se výjimka pro podání ohlášení v roce 2015.

K ČÁSTI DRUHÉ:

K § 15:

Nařízení vlády č. 112/2008 Sb., o stanovení některých podmínek poskytování národních doplňkových plateb k přímým podporám, ve znění pozdějších předpisů, upravuje podmínky poskytování národních doplňkových plateb a přechodných vnitrostátních podpor k přímým podporám. Ačkoliv se žádost o poskytnutí těchto plateb podává spolu s ostatními přímými podporami prostřednictvím jednotné žádosti, sankční systém těchto plateb je upraven odlišně. Doplnění odstavce 9 do § 12 poskytne žadatelům právní jistotu, že se neuplatní snížení plateb či zamítnutí žádostí, pokud využili § 1 nařízení vlády č. 113/2015 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 50/2015 Sb., o stanovení některých podmínek poskytování přímých plateb zemědělcům a o změně některých souvisejících nařízení vlády, a další související nařízení vlády.

K § 16:

Navrhuje se přechodné ustanovení, které stanoví, aby žádosti podané před nabytím účinnosti návrhu novely byly rovněž posuzovány podle tohoto návrhu nařízení vlády.

K ČÁSTI TŘETÍ:

K § 17:

V souladu s nově poskytnutým výkladem Evropské komise se v § 10 nařízení vlády č. 50/2015 Sb., o stanovení některých podmínek poskytování přímých plateb zemědělcům a o změně některých souvisejících nařízení vlády, doplňuje odstavec 4, který žadatelům umožňuje přeměnit environmentálně citlivé plochy trvalých travních porostů v souladu s tímto nařízením, aniž by se na ně vztahovala povinnost zpětného zatravnění.

K ČÁSTI ČTVRTÉ:

K § 18:

S ohledem na předpokládanou délku legislativního procesu se stanovuje nabytí účinnosti navrhovaného nařízení vlády dnem 1. srpna 2015.

K příloze č. 1:

Uvádí tabulku minimálních počtů jedinců jednotlivých druhů lesních dřevin na 1 hektar při zakládání lesního porostu v rámci tohoto opatření.

K příloze č. 2:

Příloha č. 2 stanoví povinné a doplňkové náležitosti projektu zalesnění.